

LYGINAMŪJŲ KONSTRUKCIJŲ SKYRYBA

Užduotis. Nustatykite lyginamuoju būdu išreikštos konstrukcijos sintaksinę funkciją. Kur reikia, padėkite skyrybos ženklus. Nurodykite, kur skyryba galėtų būti pasirenkamoji.

I.

1. *I laimės šalį kaip ir į dangų siauri varteliai.* 2. *Pirmykščiai šio laikotarpio gyventojai kaip protingoms būtybėms įgimta kūrė savo kalbą, papročius.* 3. *Gyvenau lyg ruoščiausi naujiems gyvenimams.* 4. *Jis lyg lūkuriuoja, lyg žiūri į pakelės medį.* 5. *Jos širdis buvo kaip akmuo.* 6. *Geltona kaip prinokęs kviečių laukas staltiesė kvėpėjo obuoliais.* 7. *Žmogus ateina tarsi iš sapno.* 8. *Jis man buvo daugiau negu tėvas.* 9. *Antanukas baigė penktus metus ir buvo gudrus kaip senis.* 10. *Meilė kaupiasi pamažėle tarsi medaus lašeliai koryje.* 11. *Žinojau, kad Kaune gyvena tokie žmonės kaip V. Krėvė ir Maironis, kaip Vaižgantas ir J. Jablonskis.* 12. *Kaip visa žinanti šeimininkė Mockuvienė pati pasišovė sutvarkyti šį reikalą.* 13. *Andrius susirietė lyg į paširdžius smogtas.*

II.

1. *Ji juokiasi taip lyg eitų į žydrą ežerą su mylimuoju, kuris nediršta paliesti jos rankos.* 2. *Sūnus stovėjo, laižydamas sukepusias lūpas, žvalgėsi į šalis lyg ko ieškodamas.* 3. *Šaukė tyliai, vos girdimai tarytum per sapną.* 4. *Žmogaus likimas toks mažytis kaip kūdikis, žaidžiąs ant bedugnės kranto...* 5. *Marcelė išbalusi kaip drobė ir užmerkusi savo šviesias akis gulėjo be žado.* 6. *Juk nuo to, referentės žodžiais tariant, priklausys jo kaip vado autoritetas.* 7. *Išeidavo kas rytą nešina kirviu, knapodavo, knapodavo kaip višta žarnagalį.* 8. *Tas užimas tarsi užkerėjo Baltaragį.* 9. *Tas senukas buvo atsiskyrėlis, išgyvenęs toje girioje daugiau nei keturias dešimtis metų.* 10. *Prieš jų akis mirgęs naujas svetimas joms gyvenimas buvo kaip sapnas.* 11. *Ir jau pusė darbininkų guli laukuose lyg pakirsti ant žemės.* 12. *Nuo to laiko lapė kaip ir sutarta pas gervę į viešnagę nevaikšto, pabaliais nesišvaisto, vyžų nenešioja ir pas žmones nenakvoja.*

ATSAKYMAI

I.

1. *I laimės šalį, kaip ir į dangų, siauri varteliai* (aiškinamoji vietos aplinkybė, turinti jungiamuosius žodžius kaip ir). 2. *Pirmykščiai šio laikotarpio gyventojai, kaip protingoms būtybėms įgimta, kūrė savo kalbą, papročius* (įterpinys). 3. *Gyvenau, lyg ruoščiausi naujiems gyvenimams* (sudėtinio

sakinio šalutinis dėmuo). 4. *Jis lyg lūkuriuoja, lyg žiūri į pakelės medį* (grynasis tarinys). 5. *Jos širdis buvo kaip akmuo* (sudurtinio tarinio vardinė dalis). 6. *Geltona kaip prinokęs kviečių laukas staltiesė kvepėjo obuoliais* (praplečia pažyminį). 7. *Žmogus ateina tarsi iš sapno* (paprasta būdo aplinkybė). 8. *Jis man buvo daugiau negu tėvas* (skirtumo lyginamoji konstrukcija su aukštesniojo laipsnio prieveiksmiu, įeinanti į sudėtinę sakinio dalį – tarinį). 9. *Antanukas baigė penktus metus ir buvo gudrus(,) kaip senis* (pasirenkamoji skyryba, nes lyginamoji konstrukcija praplečia vardinę tarinio dalį). 10. *Meilė kaupiasi pamažėle(,) tarsi medaus lašeliai koryje* (pasirenkamoji skyryba, nes aiškinamoji būdo aplinkybė be jungiamųjų žodžių). 11. *Žinojau, kad Kaune gyvena tokie žmonės(,) kaip V. Krėvė ir Maironis, kaip Vaižgantas ir J. Jablonskis* (pasirenkamoji skyryba, nes lyginamoji konstrukcija prisijungusi prie atliepiamojo įvardžio tokie). 12. *Kaip visa žinanti šeiminkė(,) Mockuvienė pati pasišovė sutvarkyti šį reikalą* (pasirenkamoji skyryba, nes lyginamasis priedėlis). 13. *Andrius susirietė(,) lyg į paširdžius smogtas* (pasirenkamoji skyryba, nes išplėstinė aplinkybė).

II.

1. *Ji juokiasi taip, lyg eitų į žydrą ežerą su mylimuoju, kuris nedrįsta paliesti jos rankos* (sudėtinio sakinio šalutinis dėmuo). 2. *Sūnus stovėjo(,) laižydamas sukepusias lūpas, žvalgėsi į šalis(,) lyg ko ieškodamas* (pasirenkamoji skyryba, nes išplėstinė aplinkybė). 3. *Šaukė tyliai, vos girdimai(,) tarytum per sapną* (pasirenkamoji skyryba, nes aiškinamoji būdo aplinkybė be jungiamųjų žodžių). 4. *Žmogaus likimas toks mažytis(,) kaip kūdikis, žaidžiąs ant bedugnės kranto...* (pasirenkamoji skyryba, nes lyginamoji konstrukcija prisijungusi prie atliepiamojo įvardžio toks). 5. *Marcelė, išbalusi kaip drobė ir užmerkusi savo šviesias akis, gulėjo be žado* (praplečia pažyminį). 6. *Juk nuo to, referentės žodžiais tariant, priklausys jo(,) kaip vado(,) autoritetas* (pasirenkamoji skyryba, nes lyginamasis priedėlis). 7. *Išeidavo kas rytą(,) nešina kirviu, knapodavo, knapodavo kaip višta žarnagalį* (paprasta būdo aplinkybė). 8. *Tas užimas tarsi užkerėjo Baltaragį* (grynasis tarinys). 9. *Tas senukas buvo atsiskyrėlis, išgyvenęs toje girioje daugiau nei keturias dešimtis metų* (skirtumo lyginamoji konstrukcija su aukštesniojo laipsnio prieveiksmiu, įeinanti į sudėtinę sakinio dalį – kiekybės aplinkybę). 10. *Prieš jų akis mirgęs naujas(,) svetimas joms gyvenimas buvo kaip sapnas* (sudurtinio tarinio vardinė dalis). 11. *Ir jau pusė darbininkų guli laukuose(,) lyg pakirsti ant žemės* (pasirenkamoji skyryba, nes išplėstinė aplinkybė). 12. *Nuo to laiko lapė, kaip ir sutarta, pas gervę į viešnagę nevaikšto, pabaliais nesišvaisto, vyžų nenešioja ir pas žmones nenakvoja* (įterpinys).